

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Εγκριση Σχεδίου Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) και της Τράπεζας της Ελλάδος και παροχή εξουσιοδοτήσεων για την υπογραφή της κύριας Σύμβασης”»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Α. Με το άρθρο πρώτο του Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, κυρώνεται η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 14.3.2012 υπό τον τίτλο «Εγκριση Σχεδίου Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) και της Τράπεζας της Ελλάδος και παροχή εξουσιοδοτήσεων για την υπογραφή της κύριας Σύμβασης» (ΦΕΚ Α' 55), η οποία διαρθρώνεται σε τρία άρθρα. Στην ως άνω Πράξη επισυνάπτεται, ως Παράρτημά της, στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, το ακόλουθο έγγραφο υπό μορφή σχεδίου:

- «Κύρια Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης («Master Financial Assistance Facility Agreement») μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («European Financial Stability Facility» - «EFSF») (εφεξής, Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας, ως δικαιούχου κράτους μέλος, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (εφεξής, Τ.Χ.Σ.), ως εγγυητή, και της Τράπεζας της Ελλάδος, με τα ακόλουθα τρία παραρτήματά της: i. το Υπόδειγμα Σύμβασης Προχρηματοδότησης («Form of Pre-Funding Agreement»), ii. τα Υποδείγματα Νομικών Γνωμοδοτήσεων («Forms of Legal Opinions») που αποτελούνται από το Υπόδειγμα Νομικής

Γνωμοδότησης για το Δικαιούχο Κράτος Μέλος και την Τράπεζα της Ελλάδος και το Υπόδειγμα Νομικής Γνωμοδότησης για τον Εγγυητή, και iii. τον Κατάλογο Επαφών («List of Contacts»), καθώς και ένα προσάρτημα με τίτλο «Δανειακή Διευκόλυνση: Ειδικοί Όροι Διευκόλυνσης» («Loan Facility: Facility Specific Terms»), το οποίο συνοδεύεται από τρία παραρτήματα—υποδείγματα [Αίτησης Χρηματοδότησης («Form of Request for Funds»), Γνωστοποίησης Αποδοχής («Form of Acceptance Notice») και Γνωστοποίησης Επιβεβαίωσης («Form of Confirmation Notice»), αντιστοίχως].

Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου εγκρίνεται το περιεχόμενο της ανωτέρω κύριας σύμβασης εν σχεδίο, ως ένα και αναπόσπαστο όλο μετά των παραρτημάτων και προσαρτημάτων της.

Με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών, τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και τον Πρόεδρο του Τ.Χ.Σ. να υπογράψουν το οικείο κείμενο «με τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις για την αποκατάσταση λαθών ή τη διευκρίνιση ασαφειών», ορίζεται ότι το σύνολο των διατάξεων του εν λόγω σχεδίου σύμβασης ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη «σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ειδικότερα καθορίζ[ον]ται σε αυτήν», και διατυπώνεται δέσμευση της Κυβέρνησης να διαβιβάσει, με μέριμνα του Υπουργού Οικονομικών, στη Βουλή, προς ενημέρωση, το συμβατικό κείμενο που θα υπογραφεί. Επίσης, εισάγεται διάταξη αναδρομικής ισχύος, συμφώνως προς την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση στον Πρόεδρο του Τ.Χ.Σ. προς συνυπογραφή της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ., της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, το σχέδιο της οποίας εγκρίθηκε με τις διατάξεις του ν. 4046/2012.

Με το άρθρο 3 ορίζεται ότι η ισχύς της υπό κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Β. Με το άρθρο δεύτερο του Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, ορίζεται ότι, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθαρτίζεται ή αναθεωρείται ο κανονισμός λειτουργίας του Συμβουλίου Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου, με τον οποίο μπορεί να εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και τα μέτρα που λαμβάνει και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθεί το Συμβούλιο αυτό. Με τον ίδιο Κανονισμό ορίζεται χρηματικό παράβολο για τις αιτήσεις που εξετάζει. Τέλος, με το άρθρο τρίτο ορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση Νσχ.

II. Γενικώς περί των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Το Σύνταγμα, αναγνωρίζοντας το δικαίο της ανάγκης, ορίζει στο άρθρο 44 παρ. 1 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου σε περιπτώσεις εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. Οι Πράξεις αυτές θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του νόμου και, συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις (βλ. ΣτΕ [Ολ] 1250/2003, ΣτΕ [Ολ] 3612/2002, ΣτΕ [Ολ] 3636/1989, βλ. και Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 13η έκδοση, 2010, σελ. 48 επ.).

III. Προϋποθέσεις έκδοσης Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Η εκτίμηση των προϋποθέσεων κύρωσης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ανήκει στην αρμοδιότητα της Βουλής. Με την κύρωσή της, η Πράξη ισχύει και εφεξής. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διότι συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης λήψης αυτού του μέτρου, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης των πολιτειακών οργάνων που, κατά το Σύνταγμα, ασκούν τη νομοθετική εξουσία (βλ. ΣτΕ [Ολ] 1250/2003, ΣτΕ [Ολ] 3612/2002, ΣτΕ [Ολ] 3636/1989, ΣτΕ 2289/1987). Ο δικαστής είναι αρμόδιος να ελέγξει, αφενός μεν την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ΣτΕ [Ολ] 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής (άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος σε συνδυασμό με το άρθρο 72 παρ. 1 του Συντάγματος), αφετέρου δε το περιεχόμενό τους από την άποψη της συνταγματικότητας. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει ιδίως χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., σελ. 103-104, Γλ. Σιούτη σε Απ. Γέροντα/Σ. Λύτρα/Π. Παυλόπουλο/Γλ. Σιούτη/Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, β' έκδοση, 2010, σελ. 168).

IV. Προθεσμίες

Κατά το Σύνταγμα, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση εντός σαράντα ημερών από την έκδοσή τους ή εντός σαράντα ημερών από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Πρέπει δε να κυρωθούν από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου αποβάλλουν την ισχύ τους εφεξής και, συνεπώς, ισχύουν για το χρονικό διάστημα από τη δη-

μοσίευσή τους μέχρι την εκπνοή της προθεσμίας για την κύρωσή τους ή την απόφαση της Βουλής να μην τις κυρώσει (βλ. ΣτΕ 3636/1989). Επομένως, εάν οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου εγκριθούν από την Ολομέλεια εμπροθέσμως, δεν χάνουν την τυπική ισχύ του νόμου. Εάν δεν υποβληθούν στη Βουλή ή δεν εγκριθούν από αυτήν εμπροθέσμως, η ισχύς τους λήγει.

Πάντως, η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίησή τους είναι δυνατή μόνο με νομοθετική πράξη ή κατά νομοθετική εξουσιοδότηση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., σελ. 60).

V. Επιμέρους παρατηρήσεις

A. Επί του τίτλου του υπό ψήφιση Νσχ

Δεδομένου ότι το προτεινόμενο Νσχ περιλαμβάνει, όχι μόνον την υπό κύρωση Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, αλλά και περαιτέρω ουσιαστικές ρυθμίσεις (βλ. άρθρο δεύτερο του Νσχ), θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να προστεθεί στο τέλος του τίτλου του η φράση: «και άλλες διατάξεις».

B. Επί της προς κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Με το προς ψήφιση Νσχ κυρώνεται η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 14.3.2012 υπό τον τίτλο «Έγκριση Σχεδίου Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) και της Τράπεζας της Ελλάδος και παροχή εξουσιοδοτήσεων για την υπογραφή της κύριας Σύμβασης» (ΦΕΚ Α' 55).

α. Το Υπουργικό Συμβούλιο επικαλείται, στο προοίμιο της υπό κύρωση Πράξης, ως έκτακτη περίπτωση εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης, «την έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης να εγκριθεί το Σχέδιο της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) και της Τράπεζας της Ελλάδος για την παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης στην Ελλάδα έως το συνολικό ποσό των 109,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, προκειμένου, ακολούθως, να υπογραφεί η Σύμβαση στις 15 Μαρτίου 2012 και να εκταμιευθεί η πρώτη δόση στις 19 Μαρτίου 2012, και να παρασχεθούν εξουσιοδοτήσεις για την υπογραφή της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης με τα παραρτήματά της».

β. Όσον αφορά το έγκαιρο της υποβολής της προς κύρωση Πράξης, σημειώνεται ότι η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου εκδόθηκε την 14.3.2012 και υποβλήθηκε στη Βουλή αυθημερόν, την 14.3.2012, ήτοι πριν από τη συμπλήρωση της τασσόμενης από το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος τεσ-

σαρακονθήμερης προθεσμίας από την έκδοσή της, και πρέπει να κυρωθεί από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή της.

Επισημαίνεται ότι οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, μετά την εμπρόθεσμη κύρωσή τους, ισχύουν και εφεξής ως νόμος.

Αθήνα, 19.3.2012

Η εισηγήτρια
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών